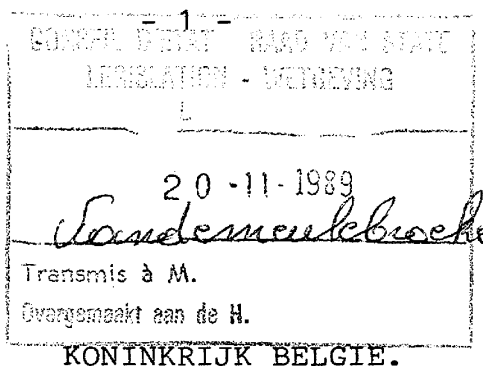

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 27 september 1989 door de Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve en Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van decreet "tot wijziging van het decreet van 27 juni 1985 op de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen", heeft op 9 november 1989 het volgend advies gegeven :

I. DRAAGWIJDTE VAN HET ONTWERP.

1. Het ontwerp machtigt de Vlaamse Executieve tot het oprichten, na advies of op verzoek van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) van "sectoriële commissies" voor de door haar te omschrijven bedrijfstakken (nieuw artikel 7bis, § 1, van het decreet van 27 juni 1985).

De betrokken commissies moeten paritair zijn samengesteld met vertegenwoordigers van de meest representatieve werknemers- en werkgeversorganisaties van de betrokken bedrijfstak. De leden ervan worden door de Vlaamse Executieve benoemd op dubbele lijsten, voorgedragen door de SERV (artikel 7bis, § 2, nieuw, van genoemd decreet).

De sectoriële commissies kunnen, op eigen initiatief of op verzoek, studies, adviezen en aanbevelingen richten aan de Vlaamse Raad, de Vlaamse Executieve, een lid van de Vlaamse Executieve en aan de SERV, "...inzake de aangelegenheden bedoeld in artikel 59bis en 107quater van de Grondwet die een sociaal-economische dimensie hebben en tot de materies van de bedrijfstak behoren" (artikel 7bis, § 5, nieuw, van genoemd decreet).

2. Het ontwerp richt tevens een "Vlaamse Overlegcommissie Vrouwen" op. Deze bestaat eensdeels uit twintig door de SERV aan te wijzen leden van wie er tien de werknemersorganisaties en tien de werkgeversorganisaties vertegenwoordigen en, anderdeels, uit zeven door de Vlaamse Executieve aan te wijzen leden "die een bijzondere kennis hebben inzake de situatie van de vrouw" (nieuw artikel 7ter, §§ 1 en 2, van voornoemd decreet).

De taak van de Vlaamse Overlegcommissie Vrouwen zal erin bestaan om, hetzij op eigen initiatief, hetzij op verzoek, adviezen, studies en aanbevelingen te richten aan de Vlaamse Raad, de Vlaamse Executieve, een lid van de Vlaamse Executieve en aan de SERV "... inzake de aangelegenheden bedoeld in artikel 59bis en 107quater van de Grondwet, die een sociaal-economische dimensie hebben en inzonderheid die tot de situatie van de vrouw behoren". De commissie zal tevens een informatietaak te vervullen hebben op dat vlak (artikel 7ter, § 4, nieuw, van genoemd decreet).

3. Daarenboven richt het ontwerp een "Vlaamse Havencommissie" op en gelast het de Vlaamse Executieve de bevoegdheid, de samenstelling en de werking van die commissie te bepalen (artikel 7quater, nieuw, van genoemd decreet).

4. Met het oog op de coördinatie van de werking van de SERV en die van de sectoriële commissies, richt het ontwerp een "coördinerend bestuur" op waarvan de voorzitter en de leden van het dagelijks bestuur van de SERV en de voorzitters en ondervoorzitters van de sectoriële commissies deel uitmaken en waarvan de werking door de Vlaamse Executieve zal worden bepaald, na advies van de SERV (artikel 7septies, nieuw, van genoemd decreet).

.../...

De SERV dient in te staan voor de "administratieve en materiële opvang" en voor het secretariaat van de sectoriële commissies, de Vlaamse Overlegcommissie Vrouwen en de Vlaamse Havencommissie en moet de organisatie ervan in zijn reglement van orde regelen (nieuwe artikelen 7quinquies en 4, § 2, 8°, van genoemd decreet).

De SERV dient een zelfde taak te vervullen met betrekking tot de administratieve en materiële opvang en het secretariaat van het Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité (VESOC), opgericht bij het besluit van de Vlaamse Executieve van 17 juli 1985 (nieuwe artikelen 7sexies en 4, § 2, 9°, van genoemd decreet).

II. ALGEMENE OPMERKINGEN.

1. Zoals uit de memorie van toelichting blijkt (blz. 10, 18 en 21) en door de gemachtigde van de Executieve is bevestigd, zullen de opdrachten van de in het ontwerp bedoelde commissies geen afbreuk doen aan de bevoegdheid van de SERV.

Die commissies, waarvan de raadpleging niet verplicht wordt gemaakt door het ontwerp, zullen, ieder binnen haar bevoegdheidssfeer, nagenoeg identieke taken vervullen als die welke de artikelen 5, § 1 en 6, § 1, van het decreet van 27 juni 1985 aan de SERV opdragen.

Het ontwerp creëert dus een parallel systeem van advisering in die zin dat bijvoorbeeld de Vlaamse Raad of de Vlaamse Executieve zich tegelijk met een verzoek om advies zal kunnen richten tot zowel de SERV als een sectoriële of andere, in het ontwerp bedoelde, commissie.

In dit verband moet erop gewezen worden dat het "coördinerend bestuur" waarvan sprake in artikel 9 van het ontwerp, naar het zeggen van de gemachtigde van de Executieve, zich eerder met aangelegenheden van praktische en administratieve aard zal inlaten en geenszins bedoeld is als een orgaan waarin naar een coördinatie of eenvormigheid van adviezen zal worden gestreefd.

2. In de memorie van toelichting wordt op bladzijde 18 gesteld :

"Noch de SERV noch de sectoriële commissies zijn paritaire organen in de zin van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités. Deze wet blijft ingevolge de staatshervorming van 1980 tot de uitsluitende bevoegdheid van de nationale overheid behoren".

Vertoont de samenstelling van de in het ontwerp bedoelde sectoriële commissies ongetwijfeld gelijkenis met die van de paritaire comités en subcomités in de zin van de wet van 5 december 1968, dan is het echter zo dat de taak en de bevoegdheden grondig verschillen : de sectoriële commissies zullen geen collectieve arbeidsovereenkomsten tot stand kunnen doen komen, evenmin zullen zij geschillen tussen werkgevers en werknemers kunnen voorkomen of bijleggen. Zij zullen wel een adviserende taak uitoefenen, doch deze richt zich tot andere overheden dan die welke in artikel 38, eerste lid, 3°, van de genoemde wet van 5 december 1968, worden opgesomd. Daarenboven blijft hun bevoegdheid verbonden met die aangelegenheden bedoeld in artikel 59bis en 107quater van de Grondwet welke een "sociaal-economische dimensie" hebben.

Wat de omschrijving van de bedrijfstak betreft waarvoor de sectoriële commissies zullen worden opgericht, verduidelijkt de gemachtigde van de Executieve dat het niet in de bedoeling ligt die omschrijving af te stemmen op de vergelijkbare omschrijving in de reglementering betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités.

3. De band tussen de SERV enerzijds en de "binnen de SERV" op te richten sectoriële commissies en de Vlaamse Overlegcommissie Vrouwen anderzijds is zeer nauw.

Weliswaar stipt de memorie van toelichting aan (blz. 17 en 20) dat die commissies op autonome wijze zullen werken, zonder "bevoogding" van de SERV, maar daartegenover staat dat deze laatste de leden van de commissie ofwel voordraagt ofwel benoemt, ze om studies of adviezen kan vragen en moet instaan voor "de administratieve en materiële opvang" en het secretariaat.

Wat echter de Vlaamse Havencommissie betreft, is het ontwerp minder expliciet. De delegatie waarbij het aan de Vlaamse Executieve wordt overgelaten de bevoegdheid, de samenstelling en de werking van die commissie te regelen, is zo ruim maar tevens zo vaag dat er niet kan uit afgeleid worden welke band er tussen haar en de SERV bestaat. Uitgaande van de bewoordingen van het ontwerp, zou die band beperkt zijn tot het organiseren, door de SERV, van de administratieve en materiële opvang en het verzekeren van het secretariaat.

Het komt de stellers van het ontwerp toe hun bedoelingen op dit stuk duidelijker te omschrijven.

+

Nog met betrekking tot de band tussen de SERV en de sectoriële commissies, respectievelijk de Vlaamse Overlegcommissie Vrouwen, moet hier melding worden gemaakt van het nieuwe artikel 4, § 3, van het decreet van 27 juni 1985 (artikel 3 van het ontwerp), waarbij "de voorzitter de Raad (d.i. de SERV), de sectoriële commissies ... en de Vlaamse Overlegcommissie Vrouwen ... vertegenwoordigt in gerechtelijke en buitengerechtelijke (lees : gerechtelijke en buitengerechtelijke) handelingen. De rechtsgedingen waarbij de Raad, de sectoriële commissies en de Vlaamse Overlegcommissie Vrouwen betrokken zijn, hetzij als eiser hetzij als verweerder, worden ten verzoeken van de voorzitter uit naam van het dagelijks bestuur ingesteld".

Noch uit het ontwerp zelf, noch uit de memorie van toelichting, kan worden afgeleid dat voormelde commissies, die een louter adviserende taak hebben en op het stuk van personeel en administratieve en materiële opvang zijn aangewezen op de SERV, administratieve overheden zouden zijn, administratieve rechtshandelingen kunnen stellen of zelfs maar de rechtspersoonlijkheid zouden bezitten.

In die omstandigheden heeft vorenstaande bepaling van het nieuwe artikel 4, § 3, geen zin en moet ze worden weggelaten.

4. Naar de vorm werkt de tekst van het ontwerp verwarrend door bovenaan de onderscheiden nieuwe bepalingen van het decreet van 27 juni 1985 systematisch het aan te vullen of te wijzigen artikel te vermelden.

Er moet worden volstaan met het vermelden van het betrokken artikel in de inleidende zin.

5. De "Commentaar bij de artikelen" maakt integrerend deel uit van de memorie van toelichting en dient op het algemeen exposé van die memorie te volgen.

III. BIJZONDERE OPMERKINGEN.

Artikel 1.

Het ontwerp regelt tegelijk gewest- en gemeenschapsaangelegenheden.

Naar het zeggen van de gemachtigde van de Executieve werd terzake geöpteerd voor een parallellisme met het decreet van 27 juni 1985 dat voorliggend ontwerp beoogt te wijzigen en dat evenzeer aangelegenheden regelt bedoeld in artikel 59bis en 107quater van de Grondwet.

De Raad van State, afdeling wetgeving, heeft in zijn advies over het ontwerp dat het decreet van 27 juni 1985 is geworden, gewezen op de bezwaren die rijzen tegen het regelen van gewest- en gemeenschapsaangelegenheden in een zelfde decreet (Gedr. St., Vl. R., 1984-85, nr. 304/1, blz. 10 en 11). In zijn recent advies L. 19.371/1/8 van 5 en 6 oktober 1989 over een voorontwerp van decreet "houdende bepalingen tot uitvoering van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap", heeft de Raad deze bezwaren nogmaals in herinnering gebracht.

Er mag hier worden volstaan met de verwijzing naar voormelde adviezen.

Artikel 2.

Men corrigeren de inleidende zin als volgt :

"... worden een 8° en een 9° toegevoegd, die luiden als volgt :".

In het nieuwe 8° schrijven men :

"... van de in de artikelen 7bis, 7ter en 7quater bedoelde commissies;".

In het nieuwe 9° vermelden men de correcte benaming van het VESOC, te weten het Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité.

Nog met betrekking tot het nieuwe 9°, komt het de Vlaamse Executieve toe de artikelen 4, f), en 5 van haar besluit van 17 juli 1985 "houdende oprichting van een Vlaams Economisch Overlegcomité" aan te passen aan het bepaalde in het nieuw artikel 4, § 2, 9°, van het decreet van 27 juni 1985.

Artikel 3.

Zoals gesteld onder de algemene opmerkingen, nr. 3, dient dit artikel te worden weggelaten.

De nummering van de overige artikelen moet dan worden aangepast.

.../...

Artikel 4.

Men beperke de inleidende zin als volgt :

"In hetzelfde decreet wordt een artikel 7bis ingevoegd luidend als volgt :".

Deze opmerking geldt eveneens met betrekking tot de inleidende zin van de daarop volgende artikelen.

Men formulere paragraaf 1, eerste lid, als volgt :

"Na advies of op verzoek van de Raad kan de Vlaamse Executieve voor iedere bedrijfstak die zij omschrijft, bij de Raad sectoriële commissies oprichten".

Paragraaf 1, tweede lid, luidens welke "de Vlaamse Executieve na advies of op verzoek van de Raad de opgerichte sectoriële commissies kan afschaffen", is overbodig en moet worden weggelaten.

In paragraaf 2, eerste lid, wordt melding gemaakt van onder meer de "representatieve ... werkgeversorganisaties". Aan de Raad van State is meegedeeld dat hiermee ook bedoeld wordt op de organisaties van de middenstand en de landbouw. Net zoals in artikel 3, § 1, eerste lid, van het decreet, moet dat uitdrukkelijk worden verwoord.

Dezelfde opmerking geldt met betrekking tot het nieuwe artikel 7ter, § 2, eerste lid (artikel 5 van het ontwerp).

.../...

Voorts vervange men, nog steeds in paragraaf 2, eerste lid, "sector" door "bedrijfstak".

Aan de Raad van State is bevestigd dat paragraaf 2, vierde lid, naar het voorbeeld van artikel 3, § 3, van het decreet, moet worden aangevuld met de volgende bepaling :

"Het lid dat voortijdig ophoudt zijn mandaat uit te oefenen wordt vervangen door zijn plaatsvervanger welke diens mandaat voltooit".

Een zelfde opmerking geldt met betrekking tot het nieuwe artikel 7ter, § 2, derde lid (artikel 5 van het ontwerp).

Artikel 5.

Men formuleer paragraaf 1 als volgt :

"Onder de benaming "Vlaamse Overlegcommissie Vrouwen" wordt bij de Raad een commissie tot bevordering van de situatie van de vrouw opgericht".

In paragraaf 2, eerste lid, schrijf men :

"De Vlaamse Overlegcommissie Vrouwen bestaat uit tien leden ...".

.../...

De in paragraaf 2, tweede lid, bedoelde zeven toegevoegde leden zijn, naar het zeggen van de gemachtigde van de Executieve, de vertegenwoordigers van de vrouwenorganisaties waarvan sprake op blz. 21 van de memorie van toelichting. Het ware beter dit uitdrukkelijk in het ontwerp te bepalen, liever dan te spreken van "leden ... die een bijzondere kennis hebben inzake de situatie van de vrouw".

Paragraaf 2, tweede lid, bepaalt voorts :

"Alle leden hebben stemrecht".

Deze bepaling hoort niet thuis in dit lid, dat uitsluitend de zeven toegevoegde leden betreft.

Met betrekking tot de draagwijdte van diezelfde bepaling is aan de Raad van State meegedeeld dat in het advies de zienswijze van de toegevoegde leden zal moeten weergegeven worden, mocht die zienswijze afwijken van die der overige leden van de commissie. Deze bedoeling is in de tekst zelf niet weergegeven.

Het ontwerp moet dus worden aangevuld met een regeling (of althans de hoofdlijnen daarvan) betreffende de wijze waarop de commissie tot haar adviezen en aanbevelingen zal komen.

In paragraaf 3 leze men "De bepalingen van artikel 7bis, §§ 3 en 4, zijn mede van toepassing ...".

.../...

In paragraaf 4 schrijve men "... en die inzonderheid op de situatie van de vrouw betrekking hebben".

Artikel 7.

In de eerste volzin schrijve men :

"... van de in de artikelen 7bis, 7ter en 7quater bedoelde commissies".

De tweede volzin is overbodig, gelet op het nieuwe artikel 4, § 2, 8°, van het decreet van 27 juni 1985 (artikel 2 van dit ontwerp).

Artikel 8.

Ook hier dient de tweede volzin te worden weggelaten, gelet op het nieuwe artikel 4, § 2, 9°, van het decreet van 27 juni 1985 (artikel 2 van het ontwerp).

Artikel 9.

Men passe het eerste lid aan als volgt :

"Met het oog op de coördinatie van de werking van de Raad en die van de commissies opgericht krachtens artikel 7bis ...".

.../...

Krachtens het tweede lid wordt "de werking van dit coördinerend bestuur bepaald door de Vlaamse Executieve, na advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen" (lees : "de Raad").

De decreetgever zal moeten nagaan of te dezen niet op dezelfde wijze moet worden gehandeld als inzake de werking van de Raad die, krachtens artikel 4, § 2, van het decreet van 27 juni 1985, zelf zijn reglement van orde vaststelt en het aan de goedkeuring van de Vlaamse Executieve onderwerpt.

Artikel 10.

Volgens de memorie van toelichting (blz. 11) vloeit de wijziging van artikel 10 van het decreet van 27 juni 1985 voort uit de bij het voorgelegde ontwerp aan te brengen aanvullingen en wijzigingen.

Er dient volledigheidshalve echter te worden op gewezen dat het nieuwe artikel 10 van het decreet in hoofde van de SERV twee wijzigingen inhoudt wat de eigen adviesbevoegdheid betreft : de SERV kan voortaan ook om "studies" worden verzocht; voortaan ook dient de termijn, binnen welke het advies of de studie moet worden uitgebracht, minstens vijf werkdagen te omvatten.

.../...

Artikel 11.

Artikel 11 van het ontwerp bevat, in vergelijking met het huidige artikel, twee verschilpunten : enerzijds wordt de dotatie uitdrukkelijk beperkt tot de opdrachten die aan de SERV in het decreet van 27 juni 1985 worden gegeven, anderzijds wordt de SERV ertoe verplicht om zijn begroting op te splitsen in functie van de in het ontwerp bedoelde commissies.

Het eerste lid van het nieuwe artikel 11 van het decreet impliceert dat de Raad niet over in dat lid bedoelde dotaties beschikt voor opdrachten die hem niet zijn opgedragen door het decreet van 27 juni 1985.

Als voorbeeld van een dergelijke, niet door voornoemd decreet gegeven opdracht heeft de gemachtigde van de Executieve vernoemd : de erkenning van uitzendbureaus door een in de schoot van de SERV op te richten erkenningscommissie.

Vraag is dan ook of de bedoelde bepaling de bedoelingen van de Executieve juist weergeeft.

Artikel 20.

De decreetgever zal moeten nagaan of er gegronde redenen zijn om af te wijken van de gangbare termijn van inwerkingtreding.

De kamer was samengesteld uit

de Heer	: H. COREMANS,	kamervoorzitter,
de heer	: J. VERMEIRE,	staatsraden,
Mevrouw	: S. VANDERHAEGEN,	
de Heren	: G. SCHRANS,	assessoren van de
	E. WYMEERSCH,	afdeling wetgeving,
Mevrouw	: A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. M. VAN DAMME,
auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS.

H. COREMANS.